

M.A. (PART-II)

- ECONOMICS -

DEVELOPMENT ECONOMICS

(PAPER - III) (JAN- 2020)

3 Hours)

Marks : 100

- N.B. 1- Attempt any four questions.
2- All questions carry equal marks.

- 1 Explain any two of the following-:
 - a. Joseph Schumpeter model
 - b. Big Push theory
 - c. Low-level equilibrium trap

- 2 Explain any two of the following-:
 - a. Harrod-Domar model
 - b. Absolute and conditional convergence
 - c. Cross section analysis of growth rates

- 3 Explain in detail the Centre- periphery model.
OR
Write an essay on redistribution and political economy.

- 4 Explain any two of the following-:
 - a. Informal credit markets
 - b. Efficiency wage hypothesis
 - c. Gender and development

- 5 Explain any two of the following-:
 - a. Financial repression and capital controls
 - b. Credibility and exchange rate management
 - c. Trade reforms and development

- 6 Explain in detail development planning models
OR
Explain the Merged Bank-Fund Model

- 7 Explain any two of the following-:
 - a. Rostow's stages of growth
 - b. Role of human capital
 - c. Segmented labour markets
 - d. Financing development from domestic resources
 - e. Sustainable development

मराठी रुपांतर

वेळ: ३ तास

गुण : १००

Please check whether you have got the right question paper.

- सूचना: १. कोणतेही चार प्रश्न सोडवा
२. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

१. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.
अ) जोसेफ शम्पीटर प्रतिमान
ब) बिग पूश सिध्दांत
क) किमान समतोल सापळा
२. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.
अ) हॅरॉल्ड-डोमर प्रतिमान
ब) परिपूर्ण आणि सशर्त अभिसरण
क) फूली विभागीय विश्लेषणाचे वृद्धी दर
३. अ) केंद्र परिघ प्रतिमान स्पष्ट करा.
किंवा
अ) राजकीय अर्थव्यवस्थेचे पुनर्वितरण वर निबंध लिहा.
४. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.
अ) अनौपचारिक वित्त बाजार
ब) कार्यक्षम वेतन गृहीत
क) लिंग आणि विकास
५. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.
अ) आर्थिक दडपशाही आणि भांडवल नियंत्रण
ब) विश्वासर्हता आणि विनिमय दर नियोजन
क) व्यापार सुधारणा आणि विकास

६. विकास नियोजन सिद्धांतावर टिप लिहा.

किंवा

मर्ज बँक फंड प्रतिमान स्पष्ट करा.

७. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा

- अ) रोस्टो यांच्या वृद्धीच्या पायऱ्या
- ब) मानवी भांडवलाची भूमिका
- क) विभागणी कामगार बाजार
- ड) विकासाचा वित्तपुरवठा आणि घरगुती संसाधने
- इ) शाश्वत विकास

M.A. (PART-II)

- ECONOMICS -

PUBLIC ECONOMICS

(PAPER - IV) (JAN- 2020)

Q. P. Code: 51041

Time: 3 hours

Total Marks: 100

N.B: (1) Attempt ANY FOUR questions.

(2) Figures to the right indicate full marks.

Q1. Explain the following: (25)

- (a) Functions of the government.
- (b) Arrow Impossibility theorem.

Q2. Discuss the following: (25)

- (a) Optimal conditions for provision of local public goods.
- (b) Clarke Groves tax.

Q3. Examine the following: (25)

- (a) Harberger's model of incidence of corporation tax.
- (b) Relationship between optimal taxation and income distribution with reference to linear income tax.

Q4. Analyze the following: (25)

- (a) Relationship between tax, inflation and interest rates.
- (b) Optimal inflation tax.

Q5. Elaborate the following: (25)

- (a) Macroeconomic effects of fiscal deficit.
- (b) Tight money paradox.

Q6. Explain the following: (25)

- (a) Public choice and fiscal federalism.
- (b) Theorem of fiscal decentralization

Q7. Write notes on **ANY TWO** of the following: (25)

- (a) Social welfare functions.
- (b) Wagner's law of public expenditure.
- (c) Value added tax.
- (d) Ricardian equivalence.
- (e) Krugman's model of financial crisis.
- (f) Federal structure in India.

मराठी रुपांतर

वेळ: ३ तास

एकूण गुण: १००

सूचना: (१) कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.

(२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र १. स्पष्ट करा:

(२५)

(अ) सरकारची कार्ये.

(ब) अरो अशक्यता प्रमेय.

प्र २. चर्चा करा:

(२५)

(अ) स्थानिक सार्वजनिक वस्तूंच्या पुरवठ्यासंदर्भात इष्टतम अटी.

(ब) क्लार्क ग्रोव्ह कर.

प्र ३. परीक्षण करा:

(२५)

(अ) निगम करांच्या आपातासंदर्भात हारबर्जर प्रतिमान.

(ब) सरळ रेषीय उत्पन्न करांच्या संदर्भात, इष्टतम कर व उत्पन्न वाटपातील संबंध.

प्र ४. विश्लेषण करा:

(२५)

(अ) कर, महागाई व व्याज दर यांतील संबंध.

(ब) इष्टतम महागाई कर.

प्र ५. विस्तृतपणे स्पष्ट करा:

(२५)

(अ) राजकोषीय तुटीचे स्थूल आर्थिक परिणाम.

(ब) घट्ट पैसा विरोधाभास.

प्र ६. स्पष्ट करा:

(२५)

- (अ) सार्वजनिक निवड व राजकोषीय संघवाद.
- (ब) राजकोषीय विकेंद्रीकरणाचे प्रमेय.

प्र ७. टिपा लिहा (कोणतेही दोन):

(२५)

- (अ) सामाजिक कल्याण फलने.
- (ब) वॅगनरचा सार्वजनिक खर्चाचा नियम.
- (क) मूल्यवर्धित कर.
- (ड) रिकार्डीअन समकक्षता.
- (इ) क्रुगमन यांचे वित्तीय संकटाचे प्रतिमान.
- (फ) भारतातील संघराज्य संरचना.

M.A. (PART-II)
- ECONOMICS -
AGRICULTURE ECONOMICS
PAPER – II) (JAN- 2020)

[Time: Three Hours]

[Total Marks:100]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:
1. Question.No.1 is compulsory.
 2. Answer any **three** questions from remaining **six**.
 3. All questions carry equal marks.

1. Write notes on **any three** of the following:
 - a) Role of agriculture in developing countries.
 - b) Role of research in agricultural sector.
 - c) Agriculture sector taxation in India.
 - d) Types of Farming.
 - e) Water charges.
 - f) Gender-based Income disparities.
2. Explain following theories of agricultural development
 - a) Schultz
 - b) Lewis
3.
 - a) Examine the public investment on major, medium and minor irrigation in India.
 - b) Discuss the large dam controversy.
4. Discuss in details impact of new technology on labour absorption and real wage rates in India.
- 5
 - a) Critically comment on the working of Agricultural price policy in india.
 - b) Explain in details of the role self-help groups.
6. Attempt **any two** of the following.
 - a) Urban rural income disparities
 - b) Feudalism and capitalism
 - c) Significance of research in Indian Agriculture
7. Attempt **any two** of the following:
 - a) Abolition of Intermediaries Act
 - b) WTO and Indian agriculture
 - c) Agrarian Reforms and peasant movement

[वेळ: तीन तास]

[एकूण गुण: १००]

मराठी रुपांतर

Please check whether you have got the right question paper.

- सूचना: १. प्रश्न क्रमांक १ अनिवार्य आहे.
२. उर्वरित सहा प्रश्नांपैकी कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा.
३. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
४. संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

१. खालीलपैकी कोणत्याही तीन टिपा लिहा.
अ) विकसनशील अर्थव्यवस्थेत शेतीची भूमिका.
ब) कृषिक्षेत्रात संशोधनाची भूमिका.
क) भारताच्या शेतीक्षेत्रातील कर आकारणी.
ड) शेतीचे प्रकार.
इ) पाणी पट्टी.
फ) लिंग आधारित उत्पन्न.
२. कृषी विकासाचे खालील सिद्धांत स्पष्ट करा
अ) शुल्झ ब) ल्युई
३. अ) भारतातील मोठी, माध्यम व लहान धरणे यासाठी सार्वजनिक क्षेत्राने केलेल्या गुंतवणुकीचे परीक्षण करा.
ब) मोठी धरणे विवाद चर्चा करा.
४. भारतीय कृषित श्रमिकांना सामावून घेणे व वास्तव वेतनदर यावरील नवीन तंत्रांच्या प्रभावाची सविस्तर चर्चा करा.
५. अ) भारताच्या शेती किंमत धोरणाच्या कार्याचे परीक्षण करा.
ब) स्वयं सहाय्यता गटांची भूमिका सविस्तर स्पष्ट करा.

६. खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंचे स्पष्टीकरण करा.

- अ) ग्रामीण शहरी उत्पन्न विषमता
- ब) सरजामशाही आणि भांडवलशाही
- क) भारतातील कृषी संशोधनाचे महत्व

७. खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंची उत्तरे लिहा.

- अ) मध्यस्थ निर्मुलन कायदा
- ब) WTO आणि भारतीय शेती
- क) भूमी हक्क सुधारणा आणि शेतकरी चळवळ

M.A. (PART-II)**- ECONOMICS -****INDUSTRIAL ECONOMICS****(PAPER - II) (JAN- 2020)****Q. P. Code: 51108**

(3 Hours)

[Total Marks: 100]

- N.B. : (1) All questions carry equal marks.
(2) Attempt **any four** questions.

1. Explain the following:- (25)
 - (a) Different types of unemployment in India
 - (b) Causes of Inter-regional and International migration
2. Discuss the following:- (25)
 - (a) Short run demand curve for labour
 - (b) Impact of globalization on labour
3. Explain the following:- (25)
 - (a) Wage fund theory
 - (b) Male – female wage differentials
4. Discuss the following:- (25)
 - (a) Bargaining theory of wages
 - (b) Impact of unions on productivity
5. Explain the following : (25)
 - (a) Contract labour in India
 - (b) Employee turnover in India
6. Explain the following:- (25)
 - (a) Strikes, Lockouts and closures
 - (b) Worker's participation in management
7. Write notes on **any two** of the following:- (25)
 - (a) Theory of Human capital
 - (b) Impact of technological change on labour
 - (c) Wage and Income policy in India
 - (d) International Labour Organization (ILO)

(३ तास)

(एकूण गुण : १००)

- सूचना : १. खालीलपैकी कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.
२. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

१. खालील बाबी स्पष्ट करा.

- अ) भारतातील बेरोजगारीचे विविध प्रकार
ब) आंतरराज्यीय आंतरराष्ट्रीय स्थलांतराची कारणे

२५

२. खालील बाबींची चर्चा करा.

- अ) श्रमाचा अल्पकालीन मागणी वक्र
ब) जागतिकीकरणाचा श्रमावर परिणाम

२५

३. खालील बाबी स्पष्ट करा.

- अ) वेतन निधी सिद्धांत
ब) स्त्री-पुरुष वेतन भिन्नता

२५

४. खालील बाबींची चर्चा करा.

- अ) मजुरीचा सौदेबाजीचा सिद्धांत
ब) सहकारी संघाचा उत्पादकतेवर प्रभाव

२५

५. खालील बाबी स्पष्ट करा.

- अ) भारतातील कंत्राटी कामगार
ब) भारतातील कामगारांची उलाढाल

२५

६. खालील बाबी स्पष्ट करा.

- अ) संप, ताळेबंद व कामबंद
ब) व्यवस्थापनामध्ये कामगारांचा सहभाग

२५

७. खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंवर टीप लिहा.

- अ) मानवी भांडवलाचा सिद्धांत
ब) तांत्रिक बदलाचा श्रमिकांवर प्रभाव
क) भारतातील वेतन व उत्पन्न धोरण
ड) ILO - आंतरराष्ट्रीय कामगार संघटना

२५